

Uvodnik

Mihael Rukše
predsednik kluba

Leto 2012, 50 let neprekinjenega delovanja Jamarskega kluba Novo mesto. Klub je dočakal abrahama, in kot je v navadi, se ob taki obletnici ozremo nazaj in pokličemo na dan lepe spomine ter prijetne dogodke. 25 let sem že član kluba in vidim, da je JKNM skupina ljudi, ki imajo skupno ljubezen do jam in kraškega sveta. Vsakdo od nas vidi ta svet na svoj način, cilj pa je vsem enak – videti, raziskati in ohraniti ta svet, ki ga vsi občudujemo. Različne so kraške tvorbe in različni smo člani kluba. Za vsakega se najde kotiček ali zanimanje v delu kluba, v katerem lahko pokaže in naredi najlepše in najboljše, kar zna. Praznovanje klubskega abrahama je praznovanje vseh, ki so delali v preteklosti, ki delajo danes, in tistih, ki bodo šele prišli.

Od leta 2007 do 2012 se je zgodilo marsikaj dobrega, zaslužni za to pa so člani kluba, ki svoj prosti čas namenjajo bogatenju sebe in drugih članov. Ob 30-letnici smo se imeli za drugorazredne jamarje z drugorazrednimi jamami. Generacije članov, ki smo tedaj začele, se s tem nismo hotele sprijazniti in prišlo je obdobje, ko smo z delom to mnenje začeli spreminjati v domačem in širšem slovenskem prostoru. Začelo se je intenzivno delo v Jamarski reševalni službi Slovenije in kmalu smo postali znani kot najboljša reševalna skupina. Nova znanja reševalnih tehnik so nas obogatila. Udeleževali smo se težkih in zahtevnih raziskovanj v visokogorju, začeli samostojno raziskovati Kanin na območjih, ki so veljala za težko dostopna in brez pravih pogojev za bivanje. Postajali smo tudi jamarji visokogorja, ki imamo izkušnje preživetja v težkih zimskih razmerah v gorah in raziskovalci gorskih brezen, ki so nepripravljenim jamarjem lahko zelo nevarna.

Dosegli smo zavidljivo raven znanja, vendar znanje, ki ga ne predajaš naprej, izgublja svojo vrednost. Začeli smo z izobraževanjem novih in starih članov, organizirali tečaje za mlajšega jamarja in kasneje za jamarja pripravnika, kar je naše dosežke še dodatno utrdilo. Prišli so novi člani, radovedni, nerodni, a nekje globoko v sebi jamarji, ki so našli vrata v svet, ki jih je vabil in kmalu tudi ujel. Izobraževanje je odgovorno in zahtevno početje, ki zahteva veliko dela in prostega časa. Učiti nove člane in se hkrati tudi sam učiti od tistih, ki so prinesli nove poglede in energijo, je gorivo, ki nas danes uvršča med prvorazredne jamarske klube v slovenskem prostoru.

Vsako leto izvedemo dve do tri čistilne akcije, ko jame očistimo in jim skušamo delno povrniti lepoto, ki so jo imele pred onesnaženjem. To delamo tisti, ki se vsaj malo zavedamo pomena krasi in vode, ki je izoblikovala in naredila nekaj tako edinstvenega, lepega. Prek medijev, interneta, izobraževanja, predavanj ter krožkov osveščamo in obveščamo. Rezultati so, premika se in počasi se v okolju, v katerem delujemo, spreminjata ravnanje ljudi ter dožemanje okolja in jam. Podpirata nas



Okruglica (BiH). FOTO TOMAŽ GRDIN

občini Mirna Peč in Novo mesto, zanimanje kažejo še nekatere druge občine in upamo, da bomo lahko naslednjič pisali o konkretnih akcijah, ko bomo očistili jame na njihovih območjih. Žal je onesnaženih jam veliko, tako to poglavje naše dejavnosti ne bo kmalu zaprto.

V zadnjih petih letih se je na področju obveščanja dogajalo več kot predhodna leta, za kar gre zahvala tudi naši spletni strani www.jknm.si. Od leta 2008 deluje pod budnim očesom urednika Marka Pršine, prispevke zanjo prispevamo člani in gostje, ki skupaj z nami raziskujejo dolenski kras. Novice so najbolj bran del naše internetne strani, berejo jih člani, jamarji iz Slovenije in tujine in tudi marsikdo, ki ga zanimajo naša dejavnost in odkritja, ki jih nizamo že leta in leta. Vse naše dosežke lahko preverimo v dokumentaciji za kataster jam, ki jo zadnje obdobje oddaja vse več članov. Najbolj marljiva med vsemi sta Borivoj Ladišič in Srečko Vidic. Zanimiva odkritja še bolj nazorno prikažejo fotografije in filmi, ki jih člani posnamemo na akcijah. Novi člani, novi dosežki. Damijan Šinigoj je, recimo, napisal knjigo *Kratek dnevnik jamarškega zasvojenca*, ki opisuje doživetja in prve korake v jamarstvu.

Vsa dokumentacija se zbira in oddaja v kataster ter knjižnico Jamarske zveze Slovenije. Tako smo že dlje kot desetletje vodilni po oddanih zapisnikih in registracijah novih jam. V letih od 2007 do 2011 smo registrirali in raziskali na novo povprečno 88 jam na leto. V prihodnosti želimo številko ohraniti ali povečati. Zato bomo več delali na področju izobraževanja in nakupu opreme, ki jo potrebujemo za merjenje zahtevnih in vse daljših in globljih jam, ki jih raziskujejo naši člani. Iz povprečja nas je dvignila tudi naša najgloblja jama na Dolenjskem in Beli krajini, jama Čaganka, ki presega dolžino enega kilometra in globino 300 m. V tej jami se kalijo novi izkušenejši jamarji, ki bodo kos zahtevnim raziskovanjem in si pridobili izkušnje, znanje in predvsem prijatelje, na katere lahko računajo in se zanesejo tudi v težkih trenutkih, če do teh pride.

Naše raziskovanje pa ni omejeno le na Slovenijo, samostojno in v sodelovanju z drugimi društvi iz tujine raziskujemo tudi jame v Bosni (v sodelovanju s Speleološkim klubom Gremlini in Speleološkim društvom Ponir) in Italiji (skupaj z Gruppo Grotte G. Trevisiol Cai Vicenza).

Novi, težji objekti zahtevajo več časa, dela in znanja, zato smo se spet intenzivneje vključili v Jamarsko reševalno službo Slovenije v okviru JZS, da se v reševalce izurijo novi mlajši člani, ki bodo znali in hoteli pomagati, če bi bilo treba. Imamo člane jamarje, ki so usposobljeni za reševanje iz jam in z višin, ki v sodelovanju s Civilno zaščito in Jamarsko reševalno službo v okviru Jamarske zveze Slovenije pomagajo pri jamarških nesrečah in so hkrati usposobljeni za pomoč in reševanje pri naravnih in drugih nesrečah. Naši mladi reševalci so začeli s tehničnim dnevom, ki ga organiziramo enkrat letno. Vsem zainteresiranim članom pokažejo reševalne tehnike, pregledajo in popišejo osebno opremo, izvedejo kratek informativni tečaj prve pomoči in zaključijo z druženjem ob domači hrani in pijači.

50 let druženja, raziskovanja, dokumentiranja, ozaveščanja in skrbi za jame v bližnji ter širši okolici; člani, ki ne prihajajo samo iz bližnje okolice Novega mesta, saj naše članstvo ne pozna lokalnih meja; člani, ki se želijo kaj novega naučiti in narediti nekaj dobrega za jame in zase; jame in kras - to je Jamarski klub Novo mesto.

Srečno in uspešno, člani Jamarskega kluba Novo mesto!



Astina jama. FOTO TOMAŽ GRDIN